Agatha Christie

Doamna cu văl

(The Veiled Lady)

Observasem de la un timp că Poirot devenise tot mai nesatisfăcut şi mai neliniştit, în ultimul timp nu avusesem cazuri interesante, nimic în care micul meu prieten să-şi poată exersa inteligența sa pătrunzătoare şi remarcabilele sale puteri de deducție.

În dimineața aceasta aruncă ziarul cu un nerăbdător „cea!", o exclamație favorită de-a lui care seamănă exact cu strănutatul unei pisici.

— Se tem de mine, Hastings, criminalii din Anglia ta se tem de mine! Când pisica e acasă, şoriceii nu mai vin la brânză!

— Cred că cea mai mare parte dintre ei nici măcar nu ştiu de existența ta, am spus râzând.

Poirot se uită la mine cu reproş. El întotdeauna îşi imaginează că întreaga omenire se gândeşte şi vorbeşte de Hercule Poirot. Desigur, devenise faimos la Londra, dar tare mă îndoiam că existența sa băga groaza în lumea criminalilor.

— Ce zici de jaful de bijuterii din Bond Street, de ieri în plină zi? L-am întrebat.

— Frumoasă lovitură, zise Poirot admirativ, deşi nu este la înălțimea mea. Pas de finesse. Seulement de l'audace! Un bărbat înarmat cu un baston sparge geamul blindat al vitrinei de la

Agatha Christie

Doamna cu văl

(The Veiled Lady)

Observasem de la un timp că Poirot devenise tot mai nesatisfăcut şi mai neliniştit, în ultimul timp nu avusesem cazuri interesante, nimic în care micul meu prieten să-şi poată exersa inteligenţa sa pătrunzătoare şi remarcabilele sale puteri de deducţie.

În dimineaţa aceasta aruncă ziarul cu un nerăbdător „cea!”, o exclamaţie favorită de-a lui care seamănă exact cu strănutatul unei pisici.

— Se tem de mine, Hastings, criminalii din Anglia ta se tem de mine! Când pisica e acasă, şoriceii nu mai vin la brânză!

— Cred că cea mai mare parte dintre ei nici măcar nu ştiu de existenţa ta, am spus râzând.

Poirot se uită la mine cu reproş. El întotdeauna îşi imaginează că întreaga omenire se gândeşte şi vorbeşte de Hercule Poirot. Desigur, devenise faimos la Londra, dar tare mă îndoiam că existenţa sa băga groaza în lumea criminalilor.

— Ce zici de jaful de bijuterii din Bond Street, de ieri în plină zi? L-am întrebat.

— Frumoasă lovitură, zise Poirot admirativ, deşi nu este la înălţimea mea. Pas de finesse. Seulement de l’audace! Un bărbat înarmat cu un baston sparge geamul blindat al vitrinei de la magazinul unui bijutier şi pune mâna pe nişte pietre preţioase. Cetăţenii destoinici îl prind imediat. Un

poliţist soseşte. E prins în flagrant delict cu bijuteriile la el. Este dus la poliţie şi atunci se descoperă că pietrele sunt false. El le dăduse pe cele adevărate unui complice – unul din cei mai destoinici cetăţeni menţionaţi mai înainte. Va intra la închisoare – e adevărat; dar când va ieşi, o avere frumuşică îl aşteaptă. Da. N-a fost prost gândit. Dar, eu aş fi făcut-o mai bine. Câteodată, Hastings, regret că am o asemenea dispoziţie morală. Să lucrezi împotriva legii, ar fi plăcut, ca o variaţie.

— Înveseleşte-te, Poirot; ştii că eşti unic în domeniul tău.

— Dar ce e la îndemână de făcut în propriul meu domeniu?

Am ridicat din nou ziarul.

— Iată un englez omorât misterios în Olanda, i-am spus.

— Întotdeauna spun asta şi mai târziu descopăr că el a mâncat peşte conservat şi că moartea este perfect naturală.

— Bine, dacă eşti hotărât să mormăi!

— Tiens! Spuse Poirot, care se dusese spre fereastră. Pe stradă este ceea ce se numeşte în romane „o doamnă în văluri grele”. Ea urcă treptele, sună, vine să ne consulte. Iată o posibilitate pentru ceva interesant. Când cineva este atât de tânără şi frumoasă ca aceasta, nu-şi pune văl pe faţă numai dacă nu este vorba de o mare afacere.

O clipă mai târziu, vizitatoarea noastră fu introdusă. Aşa cum spusese Poirot, avea într-adevăr un văl gros. A fost imposibil să-i distingem trăsăturile până când nu şi-a ridicat-voalul negru de dantelă spaniolă. Atunci mi-am dat seama că intuiţia lui Poirot fusese corectă; doamna era extrem de frumoasă, blondă, cu ochi albaştri. Din simplitatea scumpă a hainelor ei, am dedus imediat că aparţinea straturilor superioare ale societăţii.

— Monsieur Poirot, spuse ea cu o voce blândă, muzicală, sunt în mare încurcătură. Nici nu prea cred că mă veţi putea ajuta, dar am auzit atâtea lucruri minunate despre dumneavoastră, încât am venit ca să mă agăţ de ultima speranţă şi să vă implor să faceţi imposibilul.

— Imposibilul îmi place întotdeauna, spuse Poirot. Continuă, te rog, mademoiselle.

Blânda noastră vizitatoare ezită.

— Dar trebuie să fiţi sinceră, adăugă Poirot. Nu trebuie să-mi ascundeţi nimic.

— O să am încredere în dumneavoastră, spuse fata deodată. Aţi auzit de lady Millicent Castle Vaughan?

Am ridicat capul plin de interes. Anunţul logodnei domnişoarei Millicent cu tânărul duce de Southshire apăruse cu câteva zile mai înainte. Ştiam că ea era a cincea fiică a unui lord irlandez fără nici un ban, iar ducele de Southshire – una din cele mai bune partide din Anglia.

— Eu sunt lady Millicent, continuă fata. Trebuie să fi citit despre logodna mea. Aş fi una dintre cele mai fericite fete din lume, dar, o, domnule Poirot, sunt în mare încurcătură! Există un om, un bărbat oribil, pe nume Lavington; şi el, nu ştiu cum să vă spun. Am scris o scrisoare… Aveam numai şaisprezece ani atunci; şi el… El…

— O scrisoare pe care i-aţi scris-o acestui domn Lavington?

— O, nu, nu lui! Unui tânăr soldat. Ţineam foarte mult la el; a fost omorât în război.

— Înţeleg, spuse Poirot cu blândeţe.

— A fost o scrisoare prostească, o scrisoare indiscretă, să ştiţi, domnule Poirot, nimic mai mult. Dar sunt expresii în ea care… Care ar putea fi altfel interpretate.

— Înţeleg, spuse Poirot. Şi această scrisoare a ajuns în posesia domnului Lavington?

— Da, şi el mă ameninţă că, dacă nu-i dau o sumă enormă de bani, o sumă care este aproape imposibil pentru mine s-o adun, i-o va trimite ducelui.

— Ce porc infect! Am exclamat eu. Îmi cer scuze, lady Millicent.

— N-ar fi înţelept să mărturisiţi totul viitorului dumneavoastră soţ?

— Nu îndrăznesc, domnule Poirot. Ducele are o fire deosebită, gelos şi suspicios şi înclinat să creadă ceea ce-i mai rău. Ar însemna să-mi rup logodna pe loc.

— Doamne, doamne, făcu Poirot, cu o grimasă expresivă. Şi ce doriţi să fac eu, milady?

— Mă gândeam că poate i-aş putea cere domnului Lavington să vă viziteze. I-aş spune că v-am împuternicit să discutaţi problema. Poate aţi reduce din cât cere.

— Ce sumă pretinde?

— Douăzeci de mii de lire – o enormitate. Mă îndoiesc dacă aş putea să adun chiar şi o mie.

— Poate aţi putea împrumuta bani în perspectiva apropiatei căsătorii, dar nu cred că veţi obţine mai mult de jumătate din sumă. Şi apoi, eh bien, îmi repugnă faptul să-l plătiţi! Nu, ingeniozitatea lui Hercule Poirot îi va învinge pe duşmanii dumitale. Trimiteţi-l la mine pe acest domn Lavington. S-ar putea să aducă scrisoarea cu el?

Fata negă:

— Nu cred. Este foarte precaut.

— Cred că nu e nici un dubiu că o are într-adevăr?

— Mi-a arătat-o când am fost la el acasă.

— V-aţi dus la el acasă? Asta a fost foarte imprudent, milady.

— Da? Eram aşa de disperată. Am sperat ca rugăminţile mele să-l poată mişca.

— O, la, la! Lavingtonii din lumea asta nu sunt mişcaţi de rugăminţi. Le-a întâmpinat ca o dovadă de câtă importanţă acordaţi documentului. Unde locuieşte acest fin gentleman?

— La Buona Vista, Wimbledon. M-am dus acolo după ce s-a întunecat… Poirot gemu. I-am spus c-am să informez poliţia, până la urmă, dar el numai a râs într-o manieră urâtă, dispreţuitoare: „Chiar te rog, dragă lady Millicent, fă-o daca aşa doreşti”, a spus el.

— Da, nu prea este o afacere pentru poliţie, murmură Poirot.

— Dar cred că vei fi mai înţeleaptă, a continuat el. Vezi, aici e scrisoarea ta, în această cutiuţă chinezească!” A ţinut-o astfel ca s-o pot vedea. Am încercat să i-o smulg, dar a fost mai iute decât mine. Cu un zâmbet oribil a împăturit-o şi a pus-o la loc în cutioara de lemn „Se va afla în deplină siguranţă aici, te asigur, spuse el, şi cutiuţa însăşi se află într-un loc atât de inteligent încât n-o s-o găseşti niciodată”. Ochii mi s-au întors spre micul safe din perete, dar el a dat din cap şi a râs. „Am un seif mai bun decât acela”, a spus el. O, a fost odios! Domnule Poirot, credeţi că mă puteţi ajuta?

— Ai încredere în Papa Poirot. Am să găsesc o modalitate.

Aceste asigurări sunau foarte bine, m-am gândit, când Poirot, galant, şi-a condus clienta sa blondă jos pe scări. Dar, mi se părea că era o problemă spinoasă. I-am şi spus-o lui Poirot când s-a întors. Mi-a dat dreptate.

— Da, soluţia nu-ţi sare în ochi. Are biciul în mână acest Lavington. Pentru moment, nu văd cum l-am putea încolţi.

Domnul Lavington ne făcu o vizită chiar în după-amiaza aceea. Lady Millicent spusese adevărul când îl descrisese ca pe un tip odios. Simţeam o mâncărime „în talpă”, atât de pronunţată că i-aş fi dat un şut jos pe scări. Îşi dădea aere şi se purta de o manieră insuportabilă, râse cu dispreţ de amabilele sugestii ale lui Poirot şi, în general, se arată stăpân pe situaţie. N-am putut să nu simt că Poirot abia se menţinea la nivelul său. El arăta descurajat şi crispat.

— Bine, domnilor, spuse Lavington, când îşi luă pălăria, se pare că nu mai înaintăm. Cazul se prezintă astfel: am să mai las din preţ pentru lady Millicent, pentru că este o tânără atât de fermecătoare. Rânji urâcios. Să zicem 18.000. Plec azi la Paris – o mică afacere care mă aşteaptă acolo. Mă întorc marţi. Dacă banii nu-mi sunt daţi până marţi seara, scrisoarea ajunge la duce. Să nu-mi spuneţi mie că lady Millicent nu poate să strângă banii. Unii dintre prietenii ei gentlemeni ar fi prea dornici să oblige o femeie atât de drăguţă cu un împrumut – dacă face ce trebuie în privinţa asta.

Mă înroşii la faţă şi făcui un pas înainte, dar Lavington se întoarse pe călcâie şi părăsi camera o dată cu încheierea frazei.

— Doamne! Am strigat. Trebuie făcut ceva. Pari să renunţi la asta, Poirot.

— Ai o inimă excelentă, prietene, dar celulele tale cenuşii sunt într-o stare deplorabilă. Nu vreau să-l impresionez pe domnul Lavington cu talentele mele. Cu cât mă crede mai mărginit, cu atât mai bine.

— De ce?

— E curios, murmură Poirot pe gânduri, că mi-am exprimat dorinţa de a face ceva împotriva legii, chiar înaintea sosirii domnişoarei Millicent!

— Ai de gând să-i percheziţionezi casa cât timp e plecat? L-am întrebat speriat.

— Câteodată, Hastings, procesele tale mentale sunt uimitor de rapide.

— Să presupunem că ia scrisoarea cu el.

Poirot mă dezaprobă.

— Este foarte puţin probabil. El are, evident, o ascunzătoare în casa pe care şi-o imaginează inexpugnabilă

— Şi când facem… Treaba asta?

— Mâine noapte. Plecăm de aici pe la ora 11.

La ora fixată, eram gata de pornire. Îmi pusesem un costum închis şi o pălărie neagră. Poirot îmi zâmbi cu prietenie.

— Văd că te-ai îmbrăcat cum trebuie, observă el. Haide să luăm metroul până la Wimbledon.

— Nu luăm nimic cu noi? Unelte cu care să intrăm?

— Dragul meu Hastings, Hercule Poirot nu foloseşte asemenea metode primitive.

M-am abţinut, jignit, dar curiozitatea mea era foarte mare.

Se făcuse miezul nopţii când am intrat în mica grădină suburbană de la Buona Vista. Casa era întunecată şi liniştită. Poirot merse direct spre o fereastră din spatele casei, ridică cerceveaua fără zgomot şi mă invită să intru.

— De unde ştiai că fereastra asta va fi deschisă? Am şoptit fiindcă într-adevăr părea prea simplu.

— Pentru că am tăiat încuietoarea azi dimineaţă.

— Ce?

— Dar a fost foarte simplu. Am venit, am prezentat o carte de vizită fictivă şi una din cele oficiale ale inspectorului Japp. Am spus că fusesem trimis recomandat de Scotland Yard să pun o încuietoare antifurt pe care domnul Lavington dorea să o fixez câtă vreme lipsea. Îngrijitoarea casei m-a primit cu entuziasm. Se pare că au fost două tentative de furt aici, recent.

— Evident, mica noastră idee le-a trecut prin cap şi altor clienţi ai domnului Lavington – fără ca să fie luat ceva de valoare. Am examinat toate ferestrele, mi-am făcut micul meu aranjament, le-am interzis servitorilor să atingă ferestrele până a doua zi pentru că erau conectate electric şi m-am retras politicos.

— Pe onoarea mea, Poirot, eşti minunat.

— Mon ami, a fost extrem de simplu. Acum, la treabă!

— Servitorii dorm în partea de sus a casei, aşa că nu riscăm să-i deranjăm.

— Presupun că seiful este băgat undeva în vreun perete.

— Seif? Aiurea! Nu e nici un seif. Domnul Lavington este un om inteligent. O să vezi, el trebuie să fi aranjat o ascunzătoare mult mai deşteaptă decât un seif. Un seif este primul lucru căutat de toţi.

După care am început o cercetare sistematică a întregului loc. Dar după câteva ore de răscolire a casei, cercetarea noastră nu dăduse nici un rezultat. Am văzut simptome de furie adunându-se pe faţa lui Poirot.

— Ah, sapristi, va fi Hercule Poirot bătut? Niciodată! Să fim calmi. Să reflectăm. Să judecăm. Hai, enfin, să ne folosim micile noastre celule cenuşii!

Se opri pentru câteva clipe încruntându-şi sprâncenele a concentrare; apoi luminiţa verde pe care o cunoşteam atât de bine se furişă în ochii săi.

— Am fost un imbecil! Bucătăria!

— Bucătăria, am exclamat. Dar e imposibil. Servitorii!

— Exact. Asta ar spune 99 de oameni dintr-o sută! Şi, exact pentru acest motiv, bucătăria este locul ideal. E plin de diferite obiecte casnice. En avant! Spre bucătărie! L-am urmat, extrem de sceptic şi l-am urmărit cât timp a umblat prin cutii pentru pâine, a pipăit crătiţi şi a băgat capul în soba cu gaz. În cele din urmă, obosit să-l privesc, m-am întors în birou. Eram convins că acolo, şi numai acolo, vom găsi noi ascunzătoarea. Am mai căutat un minut, am văzut că era de acum patru şi un sfert şi că în curând se va face lumină, aşa că m-am întors în bucătărie.

Spre extrema mea uluire, Poirot stătea acum în mijlocul lăzii cu cărbune spre totala degradare a costumului său foarte îngrijit. Făcu o grimasă.

— Da, prietene, e împotriva tuturor instinctelor mele de a-mi strica în felul ăsta înfăţişarea, dar ce să faci?

— Dar Lavington nu putea s-o fi băgat sub cărbune!

— Dacă ţi-ai folosi ochii, ai vedea că nu examinez cărbunele.

Apoi am văzut, pe un raft, în spatele lăzii cu cărbune, că erau aşezate nişte buturugi de lemn. Cu dexteritate, Poirot le dădea jos una după alta. Deodată, exclamă pe un ton scăzut:

— Cuţitul tău, Hastings!

I l-am dat. Păru să-l introducă în lemn şi, deodată, buturuga se despică în două. Fusese frumos tăiată cu fierăstrăul la mijloc şi o cavitate săpată în centru. Din această gaură, Poirot extrase o cutiuţă de lemn de factură chinezească.

— Bravo! Am strigat entuziasmat.

— Încet, Hastings! Nu ridica vocea prea mult. Vino, s-o ştergem înainte de a se face ziuă.

Strecurând cutia în buzunar, sări uşor din lada cu cărbuni, se scutură cât putu de bine şi, părăsind casa în acelaşi mod în care intrasem, am plecat rapid spre centrul Londrei.

— Dar ce loc extraordinar! Am comentat eu. Oricine ar fi folosit buşteanul.

— În iulie, Hastings? Şi era la fundul grămezii – o ascunzătoare foarte ingenioasă – ah, iată un taxi! Acum, acasă, facem o baie şi un somn bun.

După emoţiile nopţii, am adormit târziu. Când, în sfârşit, am păşit în sufragerie aproape de ora unu, am fost surprins să-l văd pe Poirot, rezemat într-un fotoliu, cu cutia chinezească deschisă lângă el şi citind calm scrisoarea pe care o scosese din ea.

Mi-a zâmbit cu afecţiune şi bătu cu degetul în hârtia din mână.

— A avut dreptate lady Millicent; ducele nu i-ar fi iertat niciodată această scrisoare! Conţine unii dintre cei mai extravaganţi termeni de afecţiune pe care i-am întâlnit vreodată.

— Chiar, Poirot, am spus cam neplăcut surprins. Nu cred că ar fi trebuit s-o citeşti. Aşa ceva nu se face.

— Hercule Poirot o face, răspunse prietenul meu imperturbabil.

— Şi încă ceva, am zis. Cred că folosirea ieri a cărţii de vizită oficiale a lui Japp a fost doar o glumă.

— Dar eu nu fac glume, Hastings. Eu rezolv un caz. Am ridicat din umeri.

— N-are rost să te contrazici.

— Paşi pe scări, spuse Poirot, trebuie să fie lady Millicent.

Clienta noastră blondă intră cu o expresie îngrijorată pe faţă care se schimbă într-una de încântare la vederea scrisorii şi a cutiei pe care Poirot o ţinea sus.

— O, domnule Poirot. Ce minunat aţi fost! Cum aţi reuşit?

— Prin metode destul de nepermise, milady. Dar domnul Lavington nu mă va da în judecată. Aceasta este scrisoarea dumitale, da?

Ea se uită peste aceasta.

— Da. O, cum aş putea să vă mulţumesc vreodată! Sunteţi un om minunat, minunat. Unde era ascunsă?

Poirot i-a povestit.

— Ce inteligent sunteţi! Luă cutia de pe masă. Am s-o păstrez ca pe un souvenir.

— Am sperat, milady, că mi-aţi permite mie să o ţin tot ca pe o amintire.

— Sper să vă trimit o amintire mai frumoasă decât aceasta în ziua nunţii mele. O să vedeţi că nu sunt nerecunoscătoare, domnule Poirot.

— Plăcerea de a vă face un serviciu înseamnă pentru mine mai mult decât un cec. Aşa că permiteţi-mi să reţin cutia.

— O, nu, domnule Poirot, vreau s-o am, strigă ea râzând.

Îşi întinse mâna, dar Poirot fu mai iute decât ea. Mâna lui se întinse peste cutie.

— Nu cred. Vocea i se schimbase.

— Ce vreţi să spuneţi? Vocea ei devenise mai ascuţită.

— În orice caz, permite-mi să scot şi restul conţinutului. Ai observat: conţinutul original a fost redus la jumătate, în jumătatea de sus – scrisoarea compromiţătoare; la fund…

Făcu un gest abil şi-apoi întinse mâna. În palmă erau patru pietre mari strălucitoare şi două perle mari, albe ca laptele.

— Bijuteriile furate în Bond Street, alaltăieri, îmi închipui, murmură Poirot. Japp ne va spune.

Spre marea mea uimire, Japp însuşi apăru din dormitorul lui Poirot.

— Un vechi prieten de-al dumitale, mi se pare, îi spuse Poirot politicos.

— Afurisitul dracului! Spuse lady Millicent cu o completă schimbare de maniere. Şi tu, drac împieliţat! Se uita la Poirot cu o uimire aproape împletită cu afecţiune.

— Ei, Gertie, spuse Japp, cred că s-a cam terminat cu joaca de data astă. Nu credeam să te văd din nou aşa curând. Îl avem şi pe complicele tău, gentlemanul, care a făcut o vizită aici ieri, prezentându-se drept Lavington. Căci în ceea ce-l priveşte pe Lavington, alias Croker, alias Reed, mă întreb care din bandă a băgat un cuţit în el ieri în Olanda. S-o fi gândit c-a luat bijuteriile cu el, nu-i aşa? Şi el nu le luase. El

te-a păcălit şi pe tine şi le-a ascuns în propria lui casă. Ai pus doi tipi să le caute şi apoi l-ai abordat pe domnul Poirot aici care, cu un noroc uimitor, le-a găsit.

— Îţi place să trăncăneşti, asta-i! Spuse fosta lady Millicent. Uşurel acum. Am să merg de voie bună. Nu poţi să spui că nu sunt o lady perfectă. La, la, la şi gata!

— Pantofii nu mergeau, spuse Poirot pe gânduri, în timp ce eu eram prea stupefiat ca să vorbesc. Am micile mele observaţii în privinţa naţiunii voastre britanice şi o lady, născută lady are întotdeauna o deosebită grijă de pantofii ei. Ea poate să aibă haine sărăcăcioase, dar va fi bine încălţată. Acum, această lady Millicent avea haine elegante, scumpe şi pantofi ieftini. Nici eu şi nici tu n-am fi văzut-o astfel pe adevărata lady Millicent; ea este de foarte puţin timp la Londra şi această fată avea o oarecare asemănare superficială care trecea destul de bine. Aşa cum îţi spun, întâi pantofii mi-au trezit bănuieli şi apoi povestea şi vălul ei erau puţin melodramatice, ce zici? Cutia chinezească cu o aşa-zisă scrisoare compromiţătoare în partea de sus trebuie să fi fost cunoscută de toată banda, dar buturuga a fost ideea domnului Lavington. Eh, par exemple, Hastings, sper că n-o să-mi mai răneşti sentimentele din nou, aşa cum ai făcut ieri, spunând că sunt un necunoscut printre bandele de criminali. Pe cinstea mea, ei chiar mă angajează când ei înşişi eşuează!

SFÂRŞIT